

Oranjerietuin Vordenstein Schoten

Inhoudsopgave

1. Concepttekst - visie
2. Schetsen en tekeningen
 - 2.1. Ontwerpplan
 - 2.2. Behoud wegenplan
 - 2.3. Behoud tuindelenplan
 - 2.4. Tuinnamenplan
3. Foto's eerdere realisaties
4. Globale raming
5. Werkvoorstel planproces
6. Werkvoorstel planning der werken
7. Voorstel en planning van de kostenbeheersing

1. Concepttekst - Visie

Oranjerietuin Vordenstein Schoten

De naam oranjerie geeft een gebouw of serre weer waarin oranjeboomen en andere des winters bewaard worden.

Een Oranjerie roept beelden op van een intensief bewerkte tuin, erg gestructureerd, waarin verschillende hoveniers naarstig groenten verbouwen, fruit kweken (zowel fruitbomen als klein fruit), éénjarige bloemen zaaien, vaste planten kweken, potplanten verzorgen en snoeien. Dit alles om de eigenaar van een groot domein zijn keuken te bevoorraden, het kasteel met bloemen te versieren, fruit in schalen op rijk gevulde tafels te plaatsen en terrassen in de zomer aan te kleden met mooie mediterrane potplanten, zoals citroen- en sinaasappelbomen, camellias, etc.

M.a.w. een oranjerietuin is een onderdeel van een groot domein waarop een "Maison de Maitre", een hoofdhuis staat.

Voor de oranjerietuin van het domein Vordenstein te Schoten was dit niet anders. Helaas is het kasteel er niet meer en heeft daardoor deze tuin zijn "ziel" of functie wat verloren.

In het begin van de éénnentwintigste eeuw zijn de noden van de mensen veranderd en de financiële mogelijkheden om zo'n domein in stand te houden of te herzien meer beperkt.

Filosofie

Zoals u ziet wordt de voorpagina van ons presentatiemapje geaccentueerd met Adam en Eva onder een appelboom in het Aardsparadijs. De vorm van deze fruitboom vormt de hoofdstructuur van de oranjerietuin. De hoofdas vanuit de oranjerie is een boomstam in golvende lijn (haagstructuur) waaruit links en rechts takken uitlopen waaraan fruit hangt in verschillende soorten. Deze takken zijn de wandelpaden, het fruit zijn de tuinkamers. De vruchtbaarheid, het kweken van fruit en groenten, een klein aards paradijs wordt hier voorgesteld. Een soort oase van rust waar de omwonenden tot rust komen na de dagelijkse stress in onze samenleving. De prachtige oude muren geven reeds de eerste aanzet naar deze meer omsloten sfeer. De organisatie binnen de muren werkt dit verder uit.

Wij vinden het belangrijk de oranjerietuin zijn functie als "kweek"tuin te laten behouden, en hierdoor naar de omwonenden toe er ook een educatieve waarde aan te geven. Oude Vlaamse fruitboomsoorten kunnen hier terug geïntroduceerd worden. We kunnen ons laten adviseren door de Vlaamse boomgaardenstichting. De volkstuinten blijven behouden omdat dit enkel de betrokkenheid en interesse voor deze tuin door de gebruiker zal verzekeren. Dit echter in een meer hedendaagse vorm waarin we vermijden om in ingewikkelde structuren te hervallen.

Structuur

Wij hebben in ons concept getracht om de bestaande assen en wegen zoveel mogelijk te behouden. Dit geldt ook gedeeltelijk voor de padenstructuur in de bloementuin aan de serres. De organisatie van de paden wordt eenvoudig opgebouwd, nl. de assen tussen mooie poorten in de tuinmuur. De in- en uitgangen van de oranjerietuin worden hierdoor zeer overzichtelijk en logisch verbonden. Anderzijds hebben we deze assen verder doorgetrokken daar waar ze in de huidige tuin op onlogische wijze stoppen. De hoofdwegen worden begeleid met hoogstammige sier- of fruitbomen welke een ovale vorm hebben. Wij denken hierbij aan een type pereboom (of sierpeer). Vanuit het terras van de oranjerie zijn de assen daardoor ook duidelijk leesbaar en heeft men een goed overzicht. De lengteassen worden ook zijdelings begeleid met open grachten van vier meter breed (zie verder waterhuishouding). Deze worden beplant met interessante waterplanten.

Het is de bedoeling de vier rechthoekige ruimtes tussen de assen te verhogen met ongeveer één meter. Elk van deze tuinen krijgt een fruitsoort als symbool, nl. de appel, peer, pruim en druif.

Per ruimte worden er drie à vier aparte "kamers" gevormd in de vorm van deze fruitsoort. Elke "kamer" draagt zijn eigen variëteitsnaam. Alle variëteiten zijn oude, meestal Vlaamse, fruitsoorten.

Door deze vormgeving en benamingen hiervan krijgt men een symbolische verbinding met de "kwekerij-productietuin" welke een oranjerietuin was. Het is erg belangrijk voor de bezoeker deze verbondenheid te voelen met het verleden en geen steriele tuin te maken. De ruimte tussen deze "fruitkamers" wordt ingezaaid met weidegras dat men twee maal per jaar maait. In dit lange gras worden hoogstammige fruit- en sierbomen geplant.

In deze "kamers" kunnen jaarlijks tentoonstellingen en andere activiteiten plaatsvinden. Doordat elke kamer zijn fruitnaam draagt zal er bij festiviteiten een goed overzichtsplan kunnen gemaakt worden.

Waterhuishouding

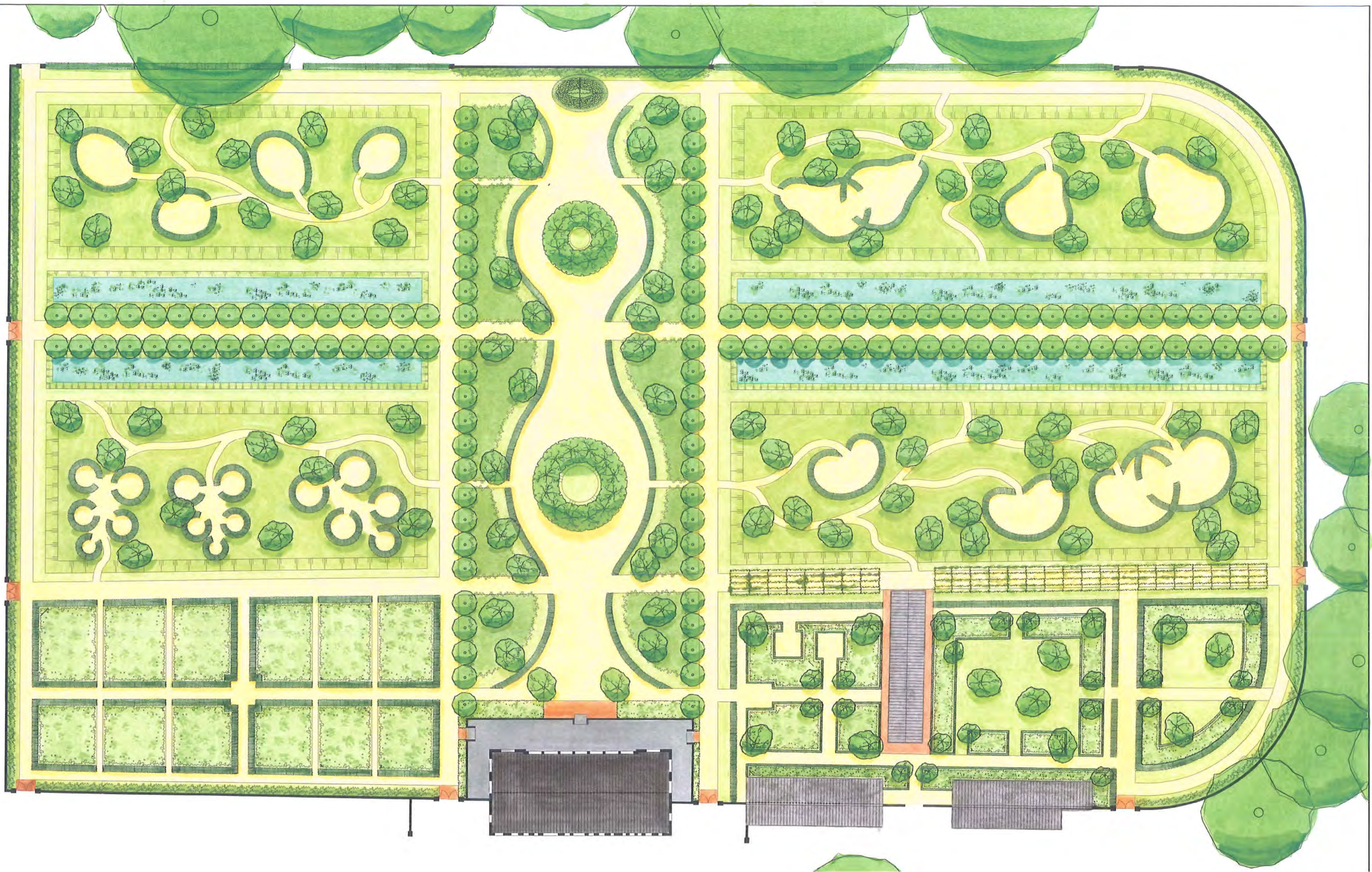
De hoge grondwaterstand en het overstromen van het terrein bij hevige en langdurige regenval vormt een probleem welk bepalend is voor het ontwerp.

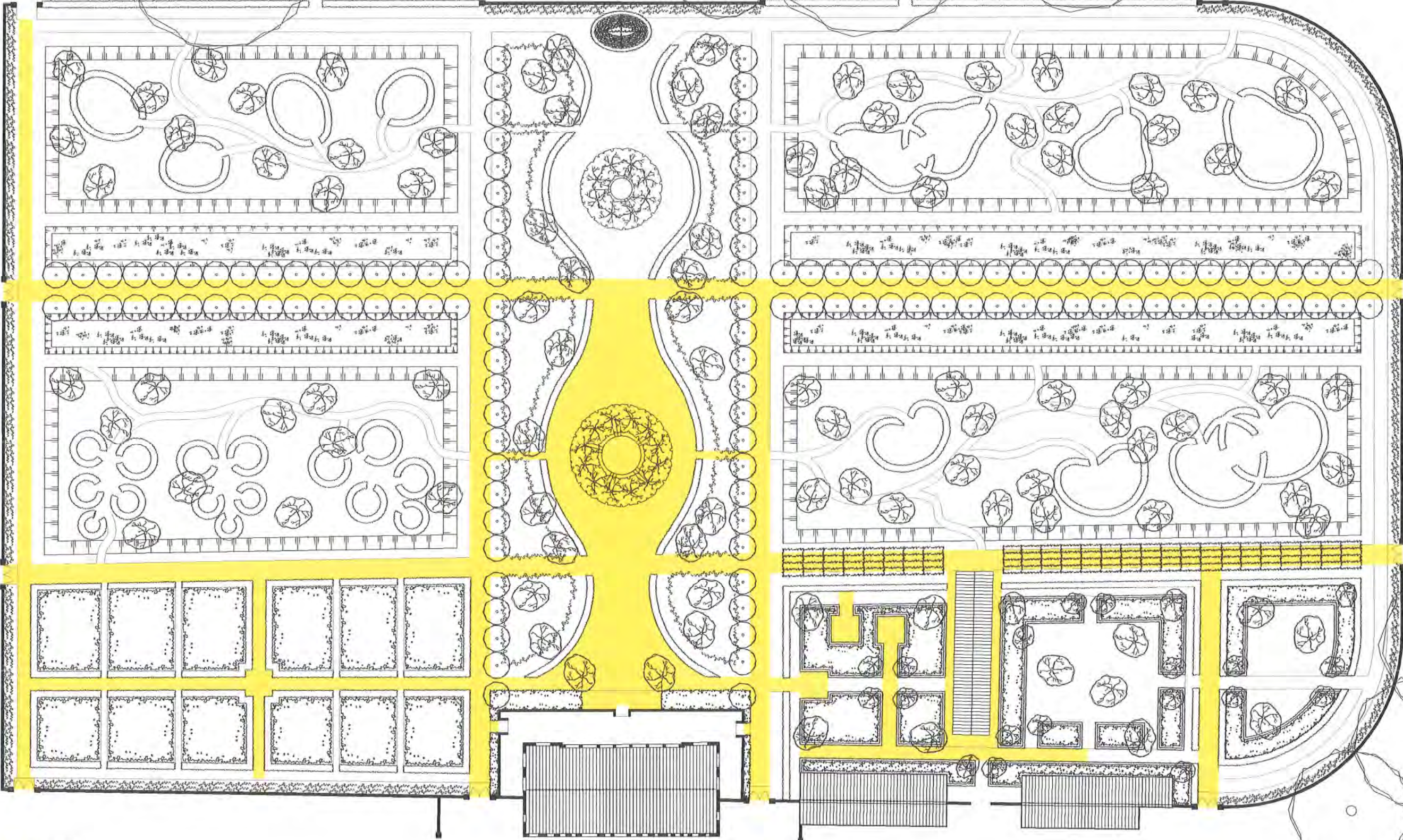
Vooraleerst moet er bestudeerd worden wat aan de basis ligt van deze overstromingen. Uit overlevering vernam ik dat dit vroeger niet zo was.

Wij opteren om met een "open" drainage te werken. De bedoeling is centraal open grachten te maken over de ganse lengte van de tuin. De tuin wordt uitgenivelleerd in lichte helling naar deze grachten. Een systeem van ondergrondse drainagebuizen kan uitlopen in deze grachten. De grachten worden op hun beurt aangesloten op het externe grachtensysteem. Ook denken wij dat een slecht grondwerk aan de basis ligt van de slechte doorlatendheid van het terrein.

Eenzijds worden er mooie grachten gegraven, anderzijds worden vier tuinen verhoogd zodat deze bij extreme omstandigheden droog blijven.

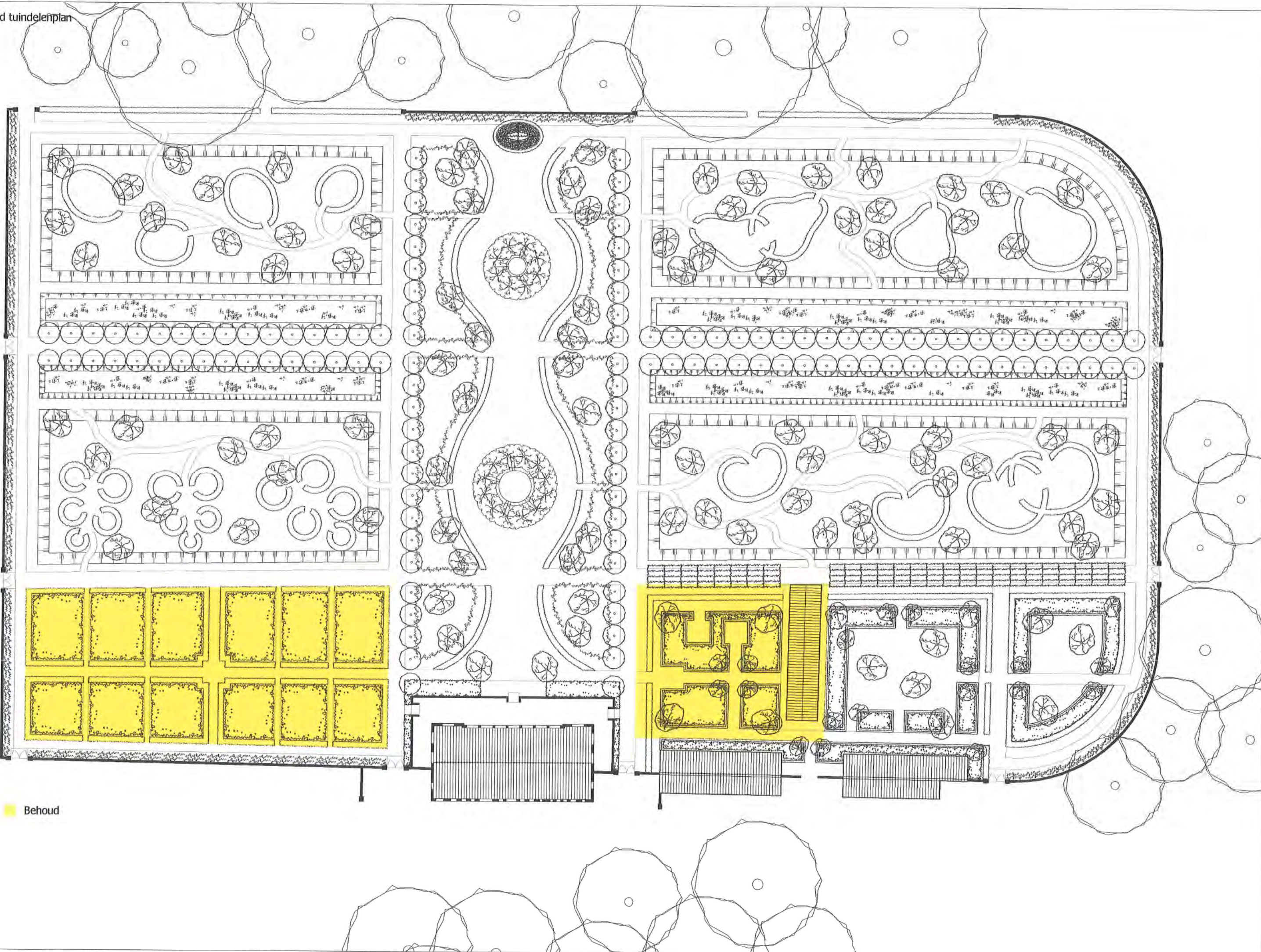
2. Schetsen en tekeningen

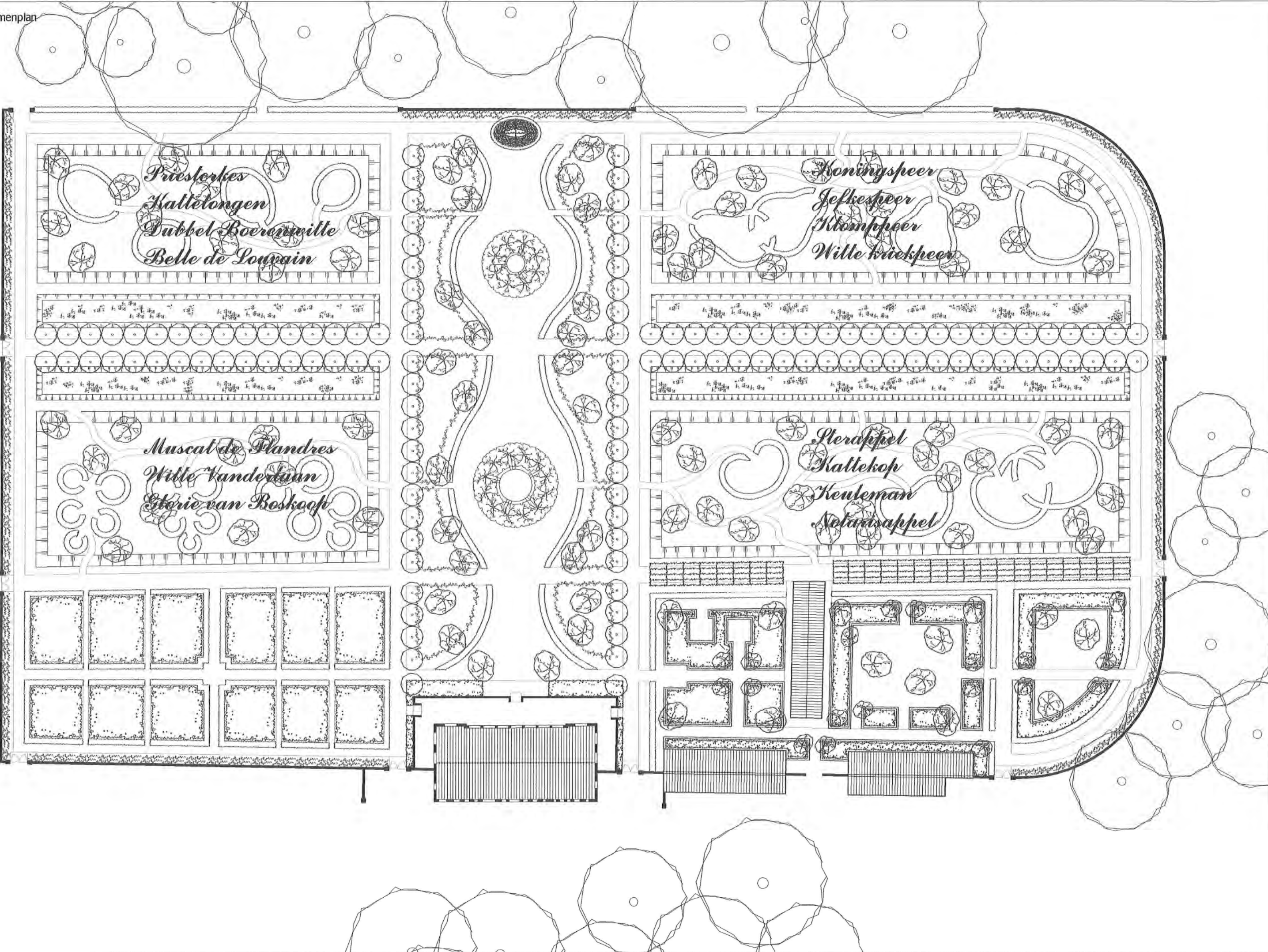

Behoud

2.3. Behoud tuindelenplan

Behoud

3. Foto's eerdere realisaties

Boomgaard

Oranjerietuin Vordenstein Schoten

Oranjerietuin Vordenstein Schoten

Watarelementen

Oranjerietuin Vordenstein Schoten

Pergola - gloriëtte

Oranjerietuin Vordenstein Schoten

Andere gerelateerde foto's

